

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 30 Haziran 2021
Sayı : 2680

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 30/06/2021 17:29
Sayı: E-120.10-
0835922

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişme interneti hayatın her alanında kullanılan bir hizmet ağı haline getirmiştir. 2020 yılında dünya genelinde 4 milyar 660 milyon internet kullanıcısı bulunurken bu sayı mobil kullanıcılarda 5 milyar 220 milyon olarak açıklanmıştır. Türkiye'de ise mobil genişbant abone sayısı 65,6 milyon, sadece 4.5G hizmetiyle mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı 42,6 milyon olarak açıklanmıştır.

İnternette geçirilen günlük sürenin dünya ortalaması ise 6 saat 43 dakika olurken, Türkiye'de bu sürenin 7 saat 29 dakika olduğu ifade edilmiştir.

İnternet kullanımında yaşanan gelişmeler nedeniyle Birleşmiş Millet (BM) 2011 yılında internet erişimini "Temel bir insan hakkı" tanınmış ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne eklenmiştir. BM İnsan Hakları Konseyi, internet erişiminin engellenmesini insan hakkı ihlali olarak gören bir düzenleme yapmıştır.

Günümüzde internete erişmek, temel bir insan hakkı olmakla birlikte, ülkemizde bu hizmetin güvenli, kaliteli ve uygun fiyattan sağlanması önemli sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dünya genelinde ülkelerin sabit ve mobil internet hızları ve bu bağlantıların kalitesi çeşitli otoritelerce derecelendirilmekte ve bu sıralamalar dünya kamuoyu ile düzenli olarak paylaşılmaktadır.

Bu otoritelerden biri olan Ookla (SpeedTest) şirketi tarafından yayınlanan son Küresel Hız Endeksi verilerine göre Türkiye'nin 2021 Mayıs ayında mobil internette ortalama indirme hızı 43,49 Mb/sn, ortalama yükleme hızı 15,37 Mb/sn, ortalama gecikme süresi ise 29 milisaniyedir.

Diğer yandan sabit internet hızında da ortalama indirme hızı 35.16 Mb/sn, ortalama yükleme hızı 9.85 Mb/sn, ortalama gecikme süresi ise 24 milisaniyedir.

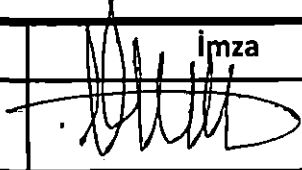
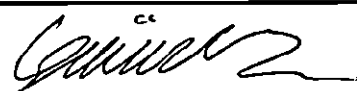
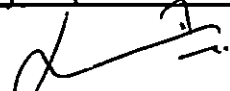
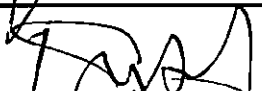
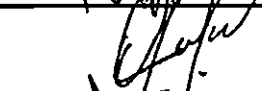
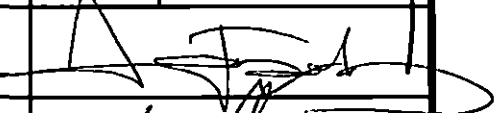
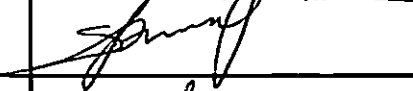
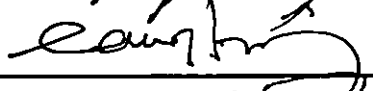
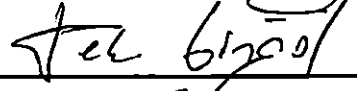
Tüm bu verilere göre ülkemiz 140 ülke içinde mobil internet kalitesinde 57. sırada, sabit internet kalitesinde ise 102. sırada bulunmakta, Gana, Umman, Seyşeller, Karadağ gibi ülkelerin gerisinde yer almaktadır. Üstelik bu kalitedeki bir internet hizmeti için ülkemizdeki kullanıcılar büyük ücretler ödemek durumunda kalmakta, internet zaruri bir ihtiyaçtan çıkıp lüks tüketim hizmetine dönüşmektedir.

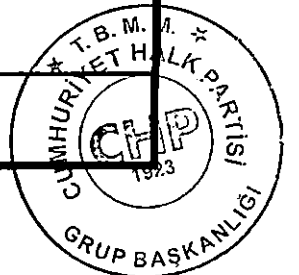
Sürdürülebilir kalkınma, gelişmişliğin temelini oluşturan bilişim teknolojileri ve internet altyapısında mevcut sorunların tespit edilmesi, bu alanlarda çağın gerisinde kalmamak için politikaların oluşturulması, vatandaşlarımıza daha kaliteli, ucuz internet hizmetinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Önal
Kırıkkale Mv.
Ediyan ARSLAN
İzmir Milletvekili
Deniz Yavuz Yılmaz
Zonguldak Mv.
Ahmet KAYA
Trabzon Mv.
Sarpin Pınar
İst Mv.

2680 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Nihat YEŞİL	Ankara	
Ulas Karasu	Sivas	
Gülizar Bicer Korucu	Denizli	
Berkant Bouri	Adana	
Alpay Antmen	Mardin Mr	
Mehin EHLAN	Kocaeli Mr	
Mehmet ALBAYRAK	Manisa Mr.	
Mehmet Akkaya Köymük	Bursa	
Orhan SÖMER	Adana	
Yüksel Mansur Kiling	İstanbul	
Veli AĞABABA	Malatya M.V.	
Polat Saroğlu	Tunceli Mv.	
Tuğrul KAYAN	Kırklareli	
Enser AYTEKİN	BALIKESİR	
Tekin Bingöl	Ankara	
Lale KARABİÇİK	Bursa	

GEREKÇE

İnternet teknolojilerinin gelişmesi insanların birbiriyle olan iletişimini kolaylaştırırken, birçok yeniliği de beraberinde getirmiştir. Savunma, güvenlik gibi stratejik alanlardan, sağlık eğitim, ulaştırma, enerji gibi temel sektörlerle, bireylerin günlük ihtiyaçlarına varıncaya kadar hayatın hemen hemen her alanında internete ihtiyaç duyulmaktadır.

Günümüzde internete erişmek, temel bir insan hakkı olmakla birlikte, ülkemizde bu hizmetin güvenli, kaliteli ve uygun fiyattan sağlanması önemli sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bütün dünyada sosyal ve ekonomik hayatı adeta durma noktasına getiren pandemi, hemen hemen bütün sektör ve alanlarda internet sunumunun önemini bir kez ortaya koymuştur. Uzaktan eğitim ve evden iş yapmanın yaygınlaşması ise ülkelerin internet hızları ve kalitelerinin yeniden sorgulanmasına neden olmuştur.

Dünya genelinde ülkelerin sabit ve mobil internet hızları ve bu bağlantıların kalitesi çeşitli otoritelerce derecelendirilmekte ve bu sıralamalar dünya kamuoyu ile düzenli olarak paylaşılmaktadır.

Bu otoritelerden biri olan Ookla (SpeedTest) şirketi tarafından yayınlanan son Küresel Hız Endeksi verilerine göre Türkiye'nin 2021 Mayıs ayında mobil internette ortalama indirme hızı 43,49 Mb/sn, ortalama yükleme hızı 15,37 Mb/sn, ortalama gecikme süresi ise 29 milisaniyedir. Diğer yandan sabit internet hızında da ortalama indirme hızı 35.16 Mb/sn, ortalama yükleme hızı 9.85 Mb/sn, ortalama gecikme süresi ise 24 milisaniyedir.

Tüm bu verilere göre ülkemiz 140 ülke içinde mobil internet kalitesinde 57. sırada, sabit internet kalitesinde ise 102. sırada bulunmakta, Gana, Umman, Seyşeller, Karadağ gibi ülkelerin gerisinde yer almaktadır. Üstelik bu kalitedeki bir internet hizmeti için ülkemizdeki kullanıcılar büyük ücretler ödemek durumunda kalmakta, internet zaruri bir ihtiyaçtan çıkıp lüks tüketim hizmetine dönüşmektedir.

Türkiye'de internetle ilgili bir diğer sorun da internet altyapısıyla ilgili yetersizliklerdir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkilileri tarafından yapılan değerlendirmelerde 2021 yılı sonuna kadar Türkiye'deki tüm mahallelerin yüzde 90'ına fiber İnternet geleceğini, 2023'te ise yüzde 100 fiber internete ulaşılacağı" iddia edilmiştir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun (BTK) Elektronik Haberleşme Sektörü 2020 yılı son üç aylık verileri üzerinden ülkemiz mobil ve sabit İnternet altyapısını ilişkin değerlendirmeler Sabit Genişbant abonelerinin yüzde 75'inin halen düşük hızlı bakır altyapıdan hizmet aldığını göstermektedir.

BTK'nın verilerine göre İnternet trafiğinde sabit hatlar yüzde 95, mobil hatlar ise yüzde 5 trafik payına sahiptir. Sabit hat kullanan 16.7 milyonun içinde eve kadar ya da binaya kadar fiber İnternet'i olan sadece 4 milyon abone bulunmaktadır. TÜİK'e göre ülkemizde 24 milyon hane bulunduğu dikkate alındığında halen 20 milyon fibersiz konut olduğu görülmektedir. 20 yılda 4 milyon eve fiber sağlandığı düşünüldüğünde bu iddianın pek de gerçekçi olmadığını görülmektedir.

Türkiye'deki İnternet trafiğinin yüzde 95'ini taşıyan sabit genişbant hatlarının hız dağılımına bakıldığında ise abonelerin yüzde 75'inin düşük hızlarda (2 Mbps'ten 24 Mbps'e kadar) hizmet alabilirken, 100 Mbps üzerinde yok denecek kadar az abone olduğu görülmektedir. Mobil geniş bant abone sayısının 65.6 milyon olduğu belirtilmektedir. Ancak genişbant kavramı kullanıcı başına tahsis edilen "sabit genişbant" olarak algılanır. Günümüzde kullanıcı başına 25 Mbps ve üzeri hızlar genişbant olarak değerlendirilebilir.

BTK İnternet sayfasında Şubat 2020'de Türkiye'de toplam baz istasyonu sayısının 190 bin civarında olduğu belirtilmektedir. Ancak mobil şebekenin en önemli unsurlarından biri olan baz istasyonlarının fiberleşme oranının ne olduğu bilinmemektedir.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası'nın sektörde yaptığı araştırmalar, baz istasyonlarının iyimser bir tahminle ülke genelinde yaklaşık yüzde 30 oranında doğrudan fiber bağlantılı olduğunu, geri kalan tüm baz istasyonlarının radyolink ile kent merkezlerinde

ortalama 500 MBps, kırsalda ise 200 Mbps hızla GSM şebekesine bağlı olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca GSM operatörleri arasında ve coğrafi bölgeler arasında da fiber bağlantılı baz istasyonları bakımından çok büyük farklılıklar olduğu bilinmektedir.

Dolayısıyla mobil şebekenin paylaşımlı yapısı ve mevcut baz istasyonlarının durumu göz önüne alındığında gerçek anlamda genişbant kullanıcı sayısının resmi rakamların çok gerisinde kaldığı ortadadır.

Türk Telekom'un özelleştirildiği 2006 yılında toplam fiber uzunluğunun yaklaşık 110 bin km olduğu bilinmektedir. Türk Telekom'un özelleştirilmesinden bu yana geçen 15 yılda 331 bin km'si Türk Telekom ve 94 bin km'si diğer altyapı yatırımcılarına ait olmak üzere ana omurga ve kullanıcı bazında 425 bin km'lik fiber uzunluğuna ancak ulaşılmıştır.

Yüzölçümü büyüklüğü üzerinden Türkiye'nin yaklaşık yedide biri kadar olan Güney Kore, Portekiz gibi ülkelerle fiber altyapı karşılaştırması yapıldığında, Güney Kore oranına gelebilmemiz için 4 milyon km, Portekiz oranına gelebilmemiz için ise 7 milyon km fiber uzunluğumuzun daha olması gerektiği hesap edilebilir.

Telekomünikasyon ana omurgamız şirketler üstü bir yaklaşımla stratejik bir öncelikle kamu tarafından ele alınmalı, planlanmalı ve hızla geliştirilmeli, halkın iletişim gereksinimleri demokratik ve adil bir yaklaşımla çözümlenmelidir.

Gelecek bilişim sektörü ve internet üzerinde yükselecektir, bilişim sektörü ve internet alt yapısında durumun tespiti ve alınacak önlemlerin belirlenmesi için bir araştırma komisyonu kurulması yerinde olacaktır.

